

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 361
van **JOHAN DANEN**
datum: 22 september 2016

aan **BART TOMMELEIN**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

Huisvuilverbrandingsovens - Groenestroomcertificaten

In tegenstelling tot Wallonië en de meeste plaatsen in Europa worden huisvuilverbrandingsovens in Vlaanderen sinds 2004 gesubsidieerd via groenestroomcertificaten. Sinds 2004 is er zo al minstens 250 miljoen aan groenestroomsubsidies naar deze ovens gevloeid, zo blijkt uit een berekening die de VRT-redactie op 21 september 2016 voorstelde.

De redenering is dat deze ovens hun warmte-energie recupereren en dus een duurzame energiebron zijn. Dat wordt door vele experts tegengesproken omdat deze ovens ook allemaal CO₂ en andere schadelijke stoffen uitstoten.

1. Kan de minister een overzicht geven van de CO₂-uitstoot en andere bekende uitstootcijfers van elke verbrandingsoven in Vlaanderen? Graag een overzicht per parameter en per jaar voor de periode 2004-2016.
2. Kan de minister eveneens een overzicht geven van het aantal subsidies dat de verschillende ovens via groenestroomcertificaten hebben gekregen? Graag ook een overzicht per oven en per jaar voor de periode 2004-2016.
3. De huisvuilverbrandingsovens zijn geen verlieslatende bedrijven.

Kan de minister de winst van de verschillende ovens over de verschillende jaren in de periode 2014-2016 weergeven?

4. De reden dat de verbrandingsovens zoveel certificaten krijgen, is omdat de Vlaamse overheid bijna de helft van het afval als groen beschouwt. Ze baseert zich hiervoor op een berekening van het VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek). Als de afvalverbrandingsoven minstens 35% van de aanwezige energie in het restafval omzet in warmte of elektriciteit, mag hij van de Vlaamse overheid de groene fractie in dat restafval aangeven als groene energie.

Is de minister van plan om op korte termijn dit percentage aan te passen in afwachting van de volledige afschaffing van de subsidiëring voor verbrandingsovens?

5. Is de minister voorstander van de Waalse beoordeling inzake de duurzaamheid van energie uit verbrandingsovens, namelijk de vergelijking van de CO₂-uitstoot van de verbrandingsoven met de properste klassieke stroomcentrale? Hoe zouden de Vlaamse verbrandingsovens beoordeeld worden op het vlak van duurzame energie als dit het criterium zou zijn?

6. Minister Tommelein liet in de pers uitschijnen dat hij af wil van de subsidiëring van de verbrandingsovens.

Op welke manier zal hij hierin stappen ondernemen?

7. Sommige afvalverbrandingsinstallaties worden al ingeschakeld of zullen in de nabije toekomst ingeschakeld worden in warmtenetten. Vaak zal deze afvalverbrandingsinstallatie de enige warmtebron zijn binnen het warmtenet, wat het warmtenet bijzonder afhankelijk maakt van deze warmtebron.
- a) Welke afvalverbrandingsinstallaties worden nu al ingeschakeld in warmtenetten? En voor welke verbrandingsinstallaties met een koppeling aan een warmtenet is er reeds een vergunningsprocedure lopende?
 - b) Welke stappen worden ondernomen om te vermijden dat er, door de koppeling van verbrandingsinstallaties aan warmtenetten, een nieuwe lock-in wordt gecreëerd voor de afbouw van de verbrandingscapaciteit?
8. Kunnen afvalverbrandingsinstallaties die warmte recupereren of die aangesloten zijn op een warmtenet, in het kader van de projectoproep 'groene warmte' projectvoorstellen indienen bij het VEA (Vlaams Energieagentschap)? Welke verbrandingsinstallaties hebben reeds een projectvoorstel ingediend?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Bart Tommelein (361), Joke Schauvliege (930).

BART TOMMELEIN

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIËN EN ENERGIE

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 361 van 22 september 2016

van **JOHAN DANEN**

1. Het gevraagde overzicht vindt u in bijlage 1. Voor 2016 zijn nog geen gegevens beschikbaar.
2. De VREG publiceert op haar website het aantal certificaten dat aan de sector werd toegekend. De cijfers over het aantal toegekende certificaten per installatie worden steeds in globo en afgerond ter beschikking gesteld om de vertrouwelijkheid van de productiegegevens te beschermen. De huisvuilverbrandingsinstallaties hebben sinds 2004 ongeveer volgende aantallen groenestroomcertificaten ontvangen: IMOG 150.000, IVBO 210.000, IVOO 170.000, Bionerga 180.000, Indaver 870.000, ISVAG 390.000, IVM 270.000, IVAGO 100.000, Mirom 60.000 en Biostoom 470.000. De producent kan die certificaten op de markt verkopen of aan minimumprijs aan de netbeheerders. De totale opbrengst ligt tussen 225 en 260 miljoen euro.
3. Bedrijfseconomische gegevens zijn niet beschikbaar.
4. De Vlaamse Regering heeft op 15 juli beslist om voor nieuwe verbrandingsinstallaties van restafval in elk geval geen groenestroomcertificaten meer toe te kennen. Een aanpassing van de steun gekoppeld aan het groenpercentage voor bestaande projecten die reeds grotendeels zijn afgeschreven, lijkt mij ook niet aan de orde.
5. In Vlaanderen wordt restafval verbrand dat gedeeltelijk uit biogeen en gedeeltelijk uit fossiel materiaal bestaat. De energie afkomstig van het biogeen afval wordt als hernieuwbaar beschouwd. In het kader van specifieke aanvraagdossiers voor groenestroomcertificaten wordt steeds getoetst in welke mate het verbranden van de afvalstoffen in overeenstemming is met het afvalbeleid, met name de afvalverwerkingshiërarchie en de doelstellingen van de sectorale uitvoeringsplannen.
6. Zoals vermeld, is de steun via de groenestroomcertificaten voor nieuwe huisvuilverbrandingsinstallaties reeds stopgezet. Het Energiedecreet voorziet ook een afbouw voor bestaande installaties. De steun wordt in principe na 10 jaar beëindigd. Deze periode is voor alle installaties afgelopen op twee installaties na die nog een beperkte eerste steunperiode hebben. Het Energiedecreet voorziet daarna een verlengingsperiode voor de zogenaamde ontbrekende vollasturen, die trouwens geldt voor alle hernieuwbare-energie-technologieën. Het betreft daarbij het aantal uren dat een installatie op vollast kan draaien, zoals verondersteld werd bij de start van de steunregeling. Sommige projecten hadden gekozen voor een investering, ook al waren de omstandigheden destijds niet optimaal, en kozen daardoor voor een beperkter financieel rendement, ervan uitgaande dat destijds een permanente toekenning van certificaten was voorzien. Bij de beperking van de steun tot 10 jaar is een overgangsregeling voorzien waarbij men minstens groenestroomcertificaten zou krijgen voor het aantal vollasturen dat voorzien was voor een gemiddelde installatie. De huisvuilverbrandingsinstallaties zitten bijna allemaal in deze verlenging op basis van vollasturen. Wanneer deze periode exact eindigt, is moeilijk te voorspellen, gezien dat afhangt van de draaiuren in de toekomst. Volgens een ruwe raming zal dit voor de hele sector samen neerkomen op nog een drietal jaar steunverlenging aan het huidige ritme van certificaten-toekenning. Daarna zal de steun ook voor bestaande

installaties volledig eindigen, ervan uitgaande dat afgeschreven installaties conform een onrendabele top-berekening kunnen uitgebaat worden zonder steun. In principe zijn volgens het Energiedecreet als overgangsregeling immers ook nog 2 verlengingsperiodes mogelijk van 5 jaar, waardoor bvb. windturbines en biogasinstallaties nog een beperkte steun kunnen krijgen om de onrendabele top te compenseren. Uit de onrendabele top-berekening voor nieuwe huisvuilverbrandingsinstallaties blijkt echter dat ze zonder steun voldoende rendabel zijn op basis van de afvalverwerkingsfee, en dat is dus naar alle waarschijnlijkheid ook te verwachten voor reeds volledig afgeschreven installaties.

7. a) De installaties van Mirom, IVBO, IVAGO, Stora Enso, Indaver/Sleco en Bionerga zijn uitgerust met een of andere vorm van warmterecuperatie. In bepaalde gevallen betreft het een uitgebreid net, in andere gevallen betreft het warmteuitwisseling tussen de afvalverbrandingsinstallatie en een extern bedrijf. Bij het project van de nieuw te bouwen installatie van Bionerga in Beringen is het de bedoeling om een warmtenet uit te bouwen, waarbij de energie afgezet kan worden bij industriële afnemers in de buurt.

b) Er zal nauwlettend op toegezien worden dat de verwerkingscapaciteit niet groter wordt dan het aanbod brandbaar afval.
8. De aanleg van warmtenetten, gevoed door groene warmte of restwarmte komen in aanmerking voor steun binnen de calls. Ook de investeringen voor warmterecuperatie uit nieuwe huisvuilverbrandingsinstallaties zullen in de toekomst in aanmerking komen. Een uitbater van een huisvuilverbrandingsinstallatie behoort tot de doelgroep van de calls groene warmte. Aanvragen van uitbaters van afvalverbrandingsinstallaties voor steun voor de warmte-uitkoppeling van de restwarmte zijn in de voorbije calls al goedgekeurd voor MIROM, IVAGO, IMOG en ISVAG.

BIJLAGE

Overzicht